

EFFATA

Periodiek van de Effatagemeenschap Nijmegen

Kerstmis 2025

In dit nummer

‘Zing, bid en bewonder’; over wat er allemaal te doen is in de Kersttijd leest u op pagina 4, 22, 23, 25, 28

Effata heeft meerdere tuin-mensen. Over de spirituele bewogenheid van Marcel Laguet leest u op pagina 6, 7

Bisschop De Korte was in de Dominicuskerk, en hield een inspirerend betoog vanuit de katholieke sociale leer. U leest erover op pagina 10

Peter Nissen staat stil bij het leesrooster van komend jaar, waarin het evangelie volgens Matteüs centraal staat, zie pagina 11, 12

Was u op de hoogte van de theologische strijd over Maria-verschijningen aan de Alkmaarse Ida Peerdeman? Willem Pelser praat u bij op pagina 12, 13

In het midden van dit kerstnummer treft u een overzicht in foto's aan van de bijzonderheden uit het afgelopen jaar, op pagina 16, 17

Vrede, van visioen naar

Vrede, ja, dat willen we allemaal wel. En zeker als we Kerstmis in het vooruitzicht hebben. Dromen van vrede, is dat het beste wat we kunnen?

De lezingen op de zondagen van de advent van dit jaar nodigen ons uit om over vrede na te denken. Ook de kranten en media 'nodigen' ons daartoe uit. Al op de eerste adventszondag hoorden we de profeet Jesaja spreken over een visioen: 'geen volk heft het zwaard meer tegen een ander en oorlog leren ze niet meer'. Een week later hoorden we via Jesaja dat de wolf en het lam samenwonen en dat de panter zich naast het bokje neervlijt. Prachtige visioenen, maar zal dat ooit werkelijkheid worden? En als dat zo zou kunnen zijn, hoe dan?

Dat is wel een hele grote vraag, zeker als het gaat om oorlogen tussen burgers, landen, of staten. Dichter bij huis is ook genoeg te doen. Als er geen openlijk conflict is, dan sluimert er meestal wel wat in onze gemeenschappen van werk, kerk en familie. Een vonkje erbij en het kan zomaar flinke bonje betekenen! Dus maar eens beginnen om sluimerende conflicten te voorkomen.

Paus Franciscus heeft ons aangespoord tot werkelijk en oprecht luisteren naar elkaar. Dus niet direct oordelen en veroordelen, maar even stil blijven om goed te laten doordringen wat die ander nu écht zegt en wat de achtergrond is. Kijkt u 's avonds naar talkshows op TV? Telt u eens de keren dat er écht geluisterd wordt naar elkaar. Ik vrees dat u niet één hand vol krijgt... in een week.

Voor écht luisteren is ook ruimte in onszelf nodig. Anders kunnen de woorden en emoties van de ander niet landen in ons hart. Ruimte in jezelf betekent dus ruimte in je hart. Laten we ruimte maken in ons hart. Ons hierin oefenen is iets wat we dagelijks kunnen doen. Dat kan door te bidden, want in gebed luistert God. Bij Hem is oneindige ruimte. Hij kan best wat ruimte afgeven. Om zo naar Kerstmis en vooral naar vrede toe te werken.

“Laten we ruimte maken in ons hart

Het gebedenboekje *Vrede op aarde*, dat in onze kerk voor gereduceerde prijs te koop is, kan hier mogelijk bij helpen, op weg naar vrede via het geboortefeest van Jezus, waarin God zich tot de mensen heeft gewend. Nu, altijd, óók als mensen ruziën en oorlog voeren.

Mede namens collega René Klaassen wens ik u een zalig, gezegend en vredig kerstfeest.

Pastor Hans Hamers O.P.

Van het Pastoraal team

Gemeenschap: dank en verbondenheid

Onze gemeenschap zou niet als gemeenschap kunnen functioneren zonder de inzet van alle vrijwilligers. Ook in deze kersttijd zijn zoveel mensen binnen en buiten het kerkgebouw in de weer om er met en voor elkaar een mooie Kerstmis te maken. Het pastoraal team is iedereen dankbaar voor zijn of haar inzet.

De gemeenschap is groter dan degenen die regelmatig aanwezig zijn bij vieringen en activiteiten. In deze tijd gaan onze gedachten speciaal uit naar parochianen die niet meer naar de kerk kunnen komen, of die hun vertrouwde huis moeten missen. Ook denken wij aan de parochianen die voor het eerst Kerstmis vieren zonder hun geliefde. Mogen zij in de nabijheid van anderen om hen heen het licht van Christus ervaren.

Vieringen

Woensdag 24 december, Gezinsviering 19.00 uur

Voorgangers: René Klaassen, Paul de Kerf, Simone van den Helm.

Muziek: Marcel Becker

Woensdag 24 december, Kerstnachtviering 21.00 uur

Voorgangers: Eduard Kimman S.J en Hans Hamers O.P.

Eucharistieviering met de Schola o.l.v. Luc-Jan Laarhoven

Donderdag 25 december, 10.30 uur, Hoogfeest van Kerstmis

Voorgangers: Ineke van Cuijk O.P. Marleen Verstappen

Woord- en communieviering met de Schola o.l.v. Luc-Jan Laarhoven

Donderdag 1 januari, 10.30 uur, Woord- en Gebedsviering

Voorgangers: Wim Rigters en Agaath Ulrich

Muziek: Marcel Becker

Van het locatieteam

Beste mensen,

In deze adventstijd is het weer een drukte van belang in kerk en pastorie. Dit alles ter voorbereiding op het kerstfeest. Het pastorale team is volop doende een mooie invulling aan de kerstvieringen te geven, en overlegt intensief met alle groepen vrijwilligers die zo belangrijk zijn voor de ondersteuning. Zo is René Klaassen bezig met de kerststal-tentoonstelling en het feestelijk inrichten van het kerkgebouw. De kerststalgroep heeft weer mooi werk afgeleverd. De inzameling van de kerstpakketten loopt weer als vanouds onder de bezielende leiding van Ger Gerrits. Ook de buurt rondom onze Dominicuskerk wordt niet vergeten. Zo wordt op 17 december met medewerking van enkele koren een 'Samenzang rond Kerst' georganiseerd, om alvast in de sfeer te komen!

Zoals u merkt, we zijn weer naar de goed verwarmde dagkapel gegaan voor de zondagse vieringen, om zuinig met energie om te gaan. Maar de kerstvieringen vinden plaats in onze dan verwarmde grote kerk!

Wij wensen u als locatieteam warme, mooie en inspirerende kerstdagen, en alle goeds voor het nieuwe jaar 2026.

Dirk-Jan de Rooij

Kerkbijdrage 2025

Beste parochianen en/of lezers van deze kerst-periodiek van de Effata-gemeenschap,

Wij gaan met de uitgave van dit lezenswaardige kerstnummer richting het einde van het kalenderjaar 2025. Ik maak van deze gelegenheid gebruik om u te herinneren aan uw jaarlijkse vrijwillige kerkbijdrage en/of bijdrage voor het Effata-parochieblad, omdat wij niet met automatische incasso's werken. U kunt er wel zelf voor kiezen met een automatische incasso via uw bank te werken als u dit handig vindt.

Wat betreft het Effata-parochieblad, dat 6-7 keer per jaar verschijnt, citeer ik wat in de jaarlijkse begeleidende brief bij de KERKBALANS staat: 'Het drukken en verspreiden van dit blad brengt de nodige kosten met zich mee. Dat is ongeveer € 15 per jaar bij bezorging aan huis en € 30 per jaar bij verzending per post'.

Wanneer u deelneemt aan de actie KERKBALANS en jaarlijks een financiële ondersteuning geeft aan het werk van onze geloofsgemeenschap, dan is deze extra bijdrage niet noodzakelijk, maar het mag wel. Mocht u vergeten zijn uw bijdrage te storten, dan kan dit op bankrekeningnummer NL29 ABNA 0436 6614 46 t.n.v. Effataparochie, met de vermelding 'kerkbijdrage 2025' of 'parochieblad 2025'. Dank aan de velen die hun financiële bijdrage reeds hebben gedaan. In het nieuwe jaar leest u de verantwoording van alle ontvangsten en uitgaven.

Tenslotte wens ik u veel leesplezier met dit kerstnummer en gezellige en vredige kerstdagen.

*Uw penningmeester, mede namens het locatieteam,
Tjeu Verstappen*

*Een Zalig Kerstfeest en een
goed Nieuwjaar wenst u de
redactie van het Effata
Parochieblad*

De tuinman van Effata

In gesprek met Marcel Laguette

'De Heer God bracht de mens in de tuin van Eden om die te bewerken en te bewaren'. Genesis, 2:15

Marcel, tuinman van de Effataparochie

We zitten op een druilerige herfstmiddag in het parochiecentrum. Maar wie met Marcel Laguette

praat ziet en voelt het meteen. Hier zit een bescheiden man aan tafel met een groot hart voor geloof, natuur en onderwijs. Die drie lopen op een bijzondere manier samen in zijn leven.

Marcel Laguette, geboren in Ede in 1956 en opgegroeid in Grave, stond ruim 42 jaar als leraar aardrijkskunde voor de klas. Terwijl hij nog bezig was met zijn doctoraalstudie sociale geografie, gaf hij een aantal uren les in de onderbouw van de Stedelijke Scholen Gemeenschap Nijmegen, de middelbare school waar hij zelf leerling was geweest. 'De schoolvakanties gebruikte ik om me voor te bereiden op mijn tentamens en om mijn scriptie te schrijven', vertelt hij lachend en hij vervolgt: 'aardrijkskunde is een mooi vak. Het was geen eindexamenvak, maar ik vond het een uitdaging om leerlingen te motiveren. Ik was dan ook altijd op zoek naar nieuwe werkvormen: via het krijtbord en dia's naar films en video, opdrachten en experimenten.

Mijn collega biologie had een moestuinproject op school. Leerlingen kregen een eigen stukje grond om te zaaien en te oogsten.' Dat project raakte bij Marcel een gevoelige snaar. Hij zag hoe kinderen groeiden in hun enthousiasme zodra ze met hun handen in de grond mochten werken. Hij zag in de moestuin kansen voor aanschouwelijk aardrijkskunde-onderwijs. Zo bracht hij in de tuin onder meer een kleine helling aan om het systeem van afwatering en erosie inzichtelijk te maken.

Marcel is opgegroeid met liefde voor tuinieren. 'Ik heb de groene vingers van mijn moeder', vertelt hij. 'Als kind vond ik het al heerlijk om uren met mijn moeder in de tuin te werken. De tuin is voor mij altijd een plek gebleven die energie en rust geeft. Toen ik leraar was, werkte ik vooral met mijn hoofd. Als ik thuiskwam uit school, was het eerste wat ik deed de tuin inlopen. Even mijn hoofd leegmaken. Ik hoefde maar een paar plantjes aan te raken. Dat was voldoende'.

Enthousiast vertelt hij over zijn grote tuin in Beuningen, waar hij lang heeft gewoond. Een ideale tuin is voor hem een tuin die lekker vol is, waar veel werk te doen valt en waar beestjes lopen en vliegen. Hij kan treurig worden van een strak aangelegde tuin vol met stenen met daarop enkel een plantenbak.

Toen Marcel een aantal jaren geleden met pensioen ging, wist hij één ding zeker: in zijn vrije tijd wilde hij vooral met zijn handen werken. Zonder enige aarzeling koos hij binnen Effata voor vrijwilligerswerk in de pastorietaan. De Effata gemeenschap was niet zo vanzelfsprekend, want in 2017 verhuisde hij van Beuningen naar de wijk Hazenkamp in Nijmegen. In Beuningen was hij een trouwe kerkganger. 'De kerk geeft me vastigheid en bezinning', zegt hij, 'in goede en in moeilijke tijden. In de kerk aan de Groenestraat vond ik niet wat ik zocht. Ik heb toen de kaart van Nijmegen gepakt en ben rond gaan fietsen. Zo kwam ik op een zondag bij de Dominicuskerk. Er kwamen meteen mensen naar me toe om een praatje te maken. Die hartelijkheid, dat trof me. Ik vind Effata een warme gemeenschap en ook de vieringen en variatie in voorgangers spreken me aan. Ik vind het fijn om iets voor deze gemeenschap te kunnen doen'.

Geloof dat wortelt in de aarde

Zijn handen werken in de aarde, maar zijn hart rust in het geloof. 'De aarde geeft terug', zegt Marcel. Hoe zaadjes telkens uitgroeien tot iets groots en moois, het blijft hem raken, ook na al die jaren. In zijn opleiding tot leraar aardrijkskunde nam de evolutietheorie een grote plaats in,

maar zijn geloof vertelt hem dat er meer is. 'De aarde is eigenlijk een prachtige leefbare planeet. Neem nu de schuine stand van de aarde', legt hij uit. 'Dankzij die stand beleven we elke keer opnieuw onze mooie seizoenen.' In elk seizoen herkent hij iets van Gods hand.

Marcel noemt zichzelf een eenvoudige gelovige, maar uit alles wat hij vertelt spreekt diepte. 'We mogen de aarde gebruiken, maar niet misbruiken', zegt hij. 'Door voor onze tuin te zorgen, probeer ik met de mensen om me heen iets goeds te doen. Een klein stukje schepping dat we samen mogen bewaren'.

Kerst: nieuw licht over de aarde

Mijn gesprek met Marcel zou niet compleet zijn zonder een kijkje in de pastortuin. Als ik met hem

buiten sta, zie ik een passievolle tuinman die even aan een boom schudt, met beide voeten wat grond aanstampt en *en passant* ontdekt dat er schimmel in zit. Trots wijst hij op het insectenhotel, dat hij met leerlingen van basisschool 'Klein Heyendaal' heeft gebouwd, en op de bloementuin van de bloemengroep uit onze kerk. 'Ere, wie ere toekomt', zegt hij. 'Dat is niet mijn verdienste. Ik zorg voor de moestuin. Ik krijg daarbij regelmatig hulp van Tjeu Verstappen, en we proberen zo circulair mogelijk te werken. Het bladafval dat hier ligt gaan we mulchen tot compost. De grond van de tuin is namelijk erg arm. Die grote regenton in de hoek kan 1000 liter regenwater opvangen. Daar hebben we afgelopen droge zomer flink profijt van gehad. We hebben maar weinig leidingwater hoeven te gebruiken'. Het betekende wel dat Marcel tussen april en september drie tot vier keer per week van Hazenkamp naar de parochietuin fietste om te sproeien. Maar... met liefde.

Met liefde wijst hij ook op de groenten in de tuin. 'Kijk, daar groeien de courgetten, daar de tomaten,

daar de bieten. Hier komen de aardbeien en de frambozen. Zie je dat ronde perkje? Dat is onze kruidentuin met onder andere tijm en venkel. De

oogst van de tomaten en courgetten was zo groot, dat ik er wel vier of vijf keer flinke pannen soep van heb gemaakt, die we soms bij een lunch na de viering hebben geserveerd. Ik stimuleer mensen om af en toe eens een kijkje in de tuin te nemen en vooral ook van de oogst te plukken. Maar ik zou onze gemeenschap nog meer bij de tuin willen betrekken'.

Ik ben erg onder de indruk van de bezieling en betrokkenheid van Marcel. Terwijl ik naast hem in de tuin sta, besef ik plotseling dat dankzij zijn inzet de parochietuin niet zomaar een plek is rondom onze kerk, maar vooral een beeld is van wie wij als gemeenschap willen zijn: mensen die samen proberen te bewaren wat ons is toevertrouwd, die samen een groene kerk zijn.

Binnenkort is het Kerstmis. In deze dagen, waarin het donker langzaam wijkt voor het Licht, herinnert het werk van Marcel mij aan de stille taal van de tuin. Het groeiend leven in de tuin is als een spiegel van het geloof. Daar waar een zaadje wacht in de koude aarde, begint al iets van het wonder van Kerst: nieuw leven dat ongezien groeit, gedragen door vertrouwen.

Moge het kerstlicht ons allen zaaikracht geven voor het nieuwe jaar.

Betty Smits van Sonsbeek

Column

Arjan Broers

Licht tegengif voor onderweg

Het zijn donkere maanden en donkere tijden. Ik doe jullie een lichtvoetig idee van de hand, voor onderweg. Tenminste, dat ga ik proberen.

'Je moet wat maken van je leven!' 'Het is jouw leven!' 'Jij verdient het beste!' 'Je bent een topper!' 'Je leeft maar één keer!'.

Hoe ouder ik word, hoe onzinniger en zelfs hoe gevaarlijker ik zulke boodschappen vind. Als tiener in de jaren tachtig (het 'ik-tijdperk', zei men toen met branie) kreeg ik ze met de paplepel ingegoten. Sindsdien zie ik ze in allerlei vormen terugkomen. Vooral als er iets gepresteerd of verkocht moet worden.

Als je niet wat tegengif krijgt, ga je zomaar geloven dat dát is wie je ten diepste bent: iemand die altijd en overal recht heeft op het beste: koning klant, keizer consument. Of je gaat geloven dat jij altijd en overal excellente prestaties moet neerzetten. Geboren voor competitie.

Volgens mij worden we daar dodelijk eenzaam van en hard, nerveus en moe. Terwijl: zo zijn we helemaal niet bedoeld!

Het is van het grootste belang om tegengif te nemen tegen de werking van dit moderne geloof, dat we de hele dag door in kleine doses toegediend krijgen, via reclame, talkshows, sociale media en soms zelfs wat we van elkaar verwachten. Vriendschap is zo'n tegengif. Schoonheid van kunst, muziek, literatuur. Liefde, eerlijkheid en waarheid, genieten van eten, drinken, vrijen, zon, wind, natuur – je krijgt een beeld.

Ik ervaar geloof en kerk ook als tegengif. Na een voedende viering op zondag of na een mooie ontmoeting in mijn spreekkamer ervaar ik levendigheid en vreugde. Alsof ik innerlijk herordend ben, omdat ik weer even weet wat echt belangrijk is.

Sorry, ik wilde helemaal niet zo'n ernstige toon aanslaan. Het is al winter genoeg. Maar als je na deze aanval van mij op de moderne afgoderij van het kapitalisme nog bij me bent als lezer, dan beloon ik je nu met een tip voor een leuk, licht tegengif voor onderweg.

Zelf ben ik namelijk nogal veel onderweg, vooral lopend, fietsend en treinend door stad en door land. Ik kijk dan graag naar gezichten van mensen. Als ze niet aan het praten zijn, dan zijn ze op zichzelf en zijn hun gezichten meestal gesloten. Maar soms is een gezicht nog open, omdat er net een gesprek is afgerond in het echt of via de telefoon. Soms ook heeft iemand net iets op een smartphone gezien dat raakte. De echo daarvan is nog zichtbaar op dat gezicht. Je ziet de resten van een blij afscheid, een diepe zorg, opluchting of het plezier van een echte ontmoeting. Het licht nog even na. Langzaam sluit zich zo'n gezicht.

Dit is meer dan een leuk alternatief voor telefoonscherm of krant. Het onthult in mijn ogen iets van wat Augustinus in de vijfde eeuw al wist: dat ons hele wezen uit is op contact, verbinding, *communio*. Waarom zouden we anders zoveel spieren in ons vaak haarloze aangezicht hebben? Waarom zouden we anders zoveel taal tot onze beschikking hebben en zulke gevoelige handen?

Wij zijn helemaal gebouwd op contact. Onze menselijkheid krijgt daarin vorm, we ontvangen dat en werken eraan mee, als het goed is. Daarin krijgt ook het mysterie van God vorm. Augustinus noemde ons vermogen tot verbinding dan ook: *capax Dei*. Een capaciteit voor God.

Hè, daar ga ik weer.

Ik wil maar zeggen: geloof niet dat je bestaat om te excelleren of het beste te verdienen. Geniet van wat je krijgt zonder klant te wezen. En zie elkaar aan alsof je iets heiligs ziet.

En: let eens op je eigen gezicht als je een klein kind of een baby ziet.

Zalig Kerstmis!

Paus Leo en Nicea

De eerste buitenlandse reis van paus Leo XIV voert hem naar Turkije, waar hij met Bartholomeus, de oecumenische patriarch van Constantinopel, het stadje Iznik zal bezoeken, waar zeventien eeuwen geleden het eerste wereldomvattende concilie plaatsvond, dat van Nicea. Als ik dit schrijf, is het enkele dagen vóór de reis. We weten dus nog niet precies wat er zal gaan gebeuren en wat de reis zal opleveren. De paus vliegt op donderdag 28 november van Rome naar Ankara, waar hij de Turkse president Erdogan zal ontmoeten. Naar verluidt zal ook de Oekraïense president Zelensky daarbij zijn. Turkije heeft zich vaker opgeworpen als mogelijke bemiddelaar tussen Rusland en Oekraïne.

Vanuit Ankara vliegen de paus en de patriarch per helikopter naar Iznik, waar er een oecumenische viering zal zijn, ter herdenking van het concilie van 325. Verwacht wordt dat de paus en de patriarch ook met een gezamenlijke verklaring komen over de eenheid van de kerk. Daarna blijft de paus twee dagen te gast bij de zetel van het oecumenisch patriarchaat, dat aan het hoofd staat van de orthodoxe kerken van het Oosten, met zo'n 300 miljoen gelovigen. Patriarch Bartholomeus heeft bij hen een erepositie, maar hij is niet de machtigste man. Dat is patriarch Kyril van Moskou, die een derde van alle orthodoxen, ruim 100 miljoen, onder zijn gezag heeft. Hij is momenteel sterk anti-Westers, en heeft dus niet veel op met oecumene met de Rooms-Katholieken.

Het bezoek van paus Leo heeft grote symbolische betekenis, ook wegens de datum: 30 november valt binnen de reis, en dat is de feestdag van de heilige Andreas. Die is de patroon van de Oosterse kerken. Wat Petrus is voor Rome, is Andreas voor het Byzantijnse christendom. Zoals de paus opvolger van Petrus is, zo is de patriarch van Constantinopel dat van Andreas. Door zijn bezoek wil paus Leo zijn respect tonen voor de kerk van het Oosten. Zoals Petrus en Andreas broers waren, zo zijn de Rooms-Katholieke Kerk en de orthodoxe kerken boers/zusters van elkaar, en zouden ze samen moeten optrekken. De toenadering tussen beide kerken is vergesloopt. Er zijn eigenlijk geen grote theologische geschilpunten. Het is niet ondenkbaar dat het nog ooit tot een volledige hereniging komt. Daar moet wel organisatorisch en kerkrechtelijk nog heel wat voor geregeld worden, maar dat kan.

Voorafgaand aan zijn reis, op de laatste zondag van het kerkelijk jaar, 23 november, publiceerde paus Leo een apostolische brief over Nicea. In unitate fidei heet die brief, in de eenheid van het geloof.

Het is een warm pleidooi om over theologische disputen heen te stappen en de eenheid van geloof te herontdekken die in de geloofsbelijdenis van Nicea en Constantinopel is verwoord. 'Laten we samen optrekken, terwijl we de gave van het geloof die we hebben ontvangen, bewaren en doorgeven', aldus de paus in de aanhef van de brief. De paus geeft in de twaalf paragrafen van de brief enige uitleg over de historische achtergrond van het concilie van Nicea, voortbouwend op een document dat de Internationale Theologencommissie eerder dit jaar heeft gepubliceerd. De geloofsbelijdenis formuleert geen filosofische theorie, aldus paus Leo, zij belijdt het vertrouwen in de God die ons door Jezus Christus heeft verlost. Zo kan de aanhef van de belijdenis - 'wij geloven', later 'ik geloof' (credo) geworden - beter gelezen worden als: wij vertrouwen op één God. De brief van paus Leo is in acht talen op de website van het Vaticaan te vinden: <https://www.vatican.va/.../20251123-in-unitate-fidei.html>.

Interessant is, dat paus Leo in de brief de geloofsbelijdenis citeert zonder het zogenaamde 'Filioque'. Dat is een toevoeging die in het Westen in de middeleeuwen aan de geloofsbelijdenis is toegevoegd. Het gebeurde zonder de Oosterse kerken te raadplegen, en dat heeft veel ergernis veroorzaakt. Het gaat om de gedachte dat de Heilige Geest niet alleen voorkomt uit de Vader, maar ook uit de Zoon (in het Latijn: Filioque). Paus Franciscus gebruikte als hij in orthodoxe landen op bezoek was, al de geloofsbelijdenis zonder die toegevoegde woorden. Ook de Wereldraad van Kerken doet dat. Het Filioque hoeft dus een hereniging van de kerken niet meer in de weg te staan. Ik vermoed dat het een droom van paus Leo is, dat hij deze hereniging nog mag meemaken. Mijn droom is het zeker.

Peter Nissen

Paus Leo XIV begroet patriarch Bartholomeus in het Vaticaan in mei van dit jaar

Bisschop De Korte over de rechtvaardige samenleving

'Verhalen van hoop' was in 2025 het thema van drie 'dominicaanse ontmoetingen' in onze Dominicuskerk. Bisschop Gerard de Korte sloot op

31 oktober de reeks af met de lezing, 'Hoop op een rechtvaardige samenleving'. In een helder betoog belichtte hij voor zo'n honderd aanwezigen de 'katholieke sociale leer'. Bij die 'leer' gaat het niet zozeer om een geheel van leerstellingen, maar om een 'typisch katholieke manier' om naar de samenleving en de politiek te kijken. Centrale waarden daarin zijn onder meer: een nadruk op menselijke waardigheid, een visie op de mens als sociaal wezen (personalisme), solidariteit van mensen met elkaar en met de schepping, oriëntatie op het algemeen belang.

Het katholiek sociaal denken, zo liet de bisschop zien, wordt gevoed door de Bijbel. Denk maar aan het eerste Bijbelboek, Genesis, waarin de mens verschijnt als unieke 'beelddrager Gods', met een dito verantwoordelijkheid voor de schepping. Denk aan het optreden van de profeten met hun hartstocht voor gerechtigheid. De Korte: 'Ook Jezus stond in deze traditie. De Bijbel laat zien dat wij mensen kunnen kiezen voor goed of voor kwaad. Ook nu nog leven we in een gebroken wereld. De zonde werkt door in het sociale leven. Macht corrupteert en absolute macht corrupteert absoluut. Vandaar het belang van "checks and

balances": een vrije pers, democratie, onafhankelijke rechtspraak.'

De waarden zijn mooi en duidelijk, maar hoe breng je die als kerk in de praktijk? 'De r.-k. kerk vormt, samen met andere christelijke kerken, een speler in het maatschappelijk middenveld: bescheiden en nuchter, maar ook duidelijk', aldus De Korte. De rol van de kerk zal volgens hem soms die van bondgenoot zijn, bijvoorbeeld wanneer kerken met de stedelijke overheid samenwerken op diaconaal vlak. Soms ook is de kerk eerder 'luis in de pels', bijvoorbeeld wanneer kerkleiders zich keren tegen 'overtrokken nationalisme en populisme'.

De katholieke sociale leer is wel eens 'de meest verborgen schat van de kerk' genoemd. Wethouder Tobias van Elferen (D'66), zelf katholiek, stelde in zijn reactie op de lezing van de bisschop dan ook de vraag: 'waarom horen wij in de kerk zo weinig hierover?' Een van de aanwezige moslims spoorde in dit verband christenen aan om meer uit te komen voor hun geloof.

Zoals gebruikelijk sloot de 'dominicaanse ontmoeting' af met een avondgebed en een gezamenlijke maaltijd.

De 'dominicaanse ontmoetingen' worden georganiseerd door Dominicanen024, een samenwerkingsverband van dominicanen, dominicanessen en lekendominicanen in Nijmegen. De ontmoetingen in 2026 zullen in het teken staan van 'Hoop op vrede?!'. De eerstvolgende bijeenkomst is op donderdagmiddag 26 februari 2026 (15.30-18.30 uur). Spreker is dan vredesactiviste zuster Yosé Höhne-Sparborth. Wilt u op de hoogte gehouden worden, meld u dan op dominicanen024@gmail.com.

Jan van Hooydonk (Dominicanen024)

Beweging van Hoop

Het afgelopen Heilig Jaar is veel gesproken en gepreekt over hoop. De hymne van het Heilig Jaar, Vlam van liefde, hoop die ons doet leven ... hebben we veel gezongen op de zondagen. Hoop moet gaande blijven, hoop wil niet sterven. Daarom is een beweging van hoop op gang gebracht, waarin we elkaar kunnen bemoedigen en sterken in de christelijke hoop, gewoon door elkaar te vertellen over kleine en grotere gebeurtenissen in ons leven die de hoop aanwakkeren.

Via de website <https://bewegingvanhoop.nl/> kunt u uw eigen verhaal inbrengen. En... u kunt er nog €1000 mee verdienen. Dus klim op een lange winterse avond in de pen.

Met Matteüs het jaar door

Met de eerste zondag van de advent is een nieuw liturgisch jaar begonnen: het A-jaar. In dat jaar komen de evangeliëlezingen op de zondagen vooral uit het Matteüs-evangelie. Ouderen zullen zich misschien nog herinneren dat vroeger, vóór 1970, de lezingen op de zondagen elk jaar dezelfde waren; een eerste lezing uit de brieven van Paulus of andere brieven uit het Nieuwe Testament, de epistellezing, en de evangeliëlezing. Het Tweede Vaticaans Concilie sprak in 1963 de wens uit dat er in de zondagsliturgie meer geput zou worden uit de rijke schatkamer van de Schrift, en vooral ook uit het Oude Testament. Daarom kwam er met het nieuwe Missaal in 1970 een drie jarencyclus voor de zondagen en een twee jarencyclus (even en oneven) voor de weekdays. Jaar A voor Matteüs, jaar B voor Marcus en jaar C voor Lucas. Johannes komt vooral aan het woord op feestdagen en in de zogenaamde sterke tijden (Kersttijd, Veertigdagentijd, Paastijd).

De drie jarencyclus begint met Matteüs omdat die als eerste in de canon van het Nieuwe Testament staat. Dat is niet omdat dit het oudste evangelie zou zijn. Vrijwel alle Bijbelwetenschappers zijn het erover eens dat Marcus het oudste is. Maar lang heeft men onder invloed van de kerkvader Augustinus gedacht dat Matteüs het oudste was, en dat Marcus een soort inkorting van Matteüs was (Matteüs telt ruim 18000 woorden en Marcus slechts ruim 11.000.) Marcus is beslist een van de bronnen van Matteüs geweest, zoals ook van Lucas. Daarnaast hebben Matteüs en Lucas veel uitspraken van Jezus met elkaar gemeen die ze ook uit een gemeenschappelijke bron zullen hebben. Die wordt Q genoemd, naar het Duitse woord *Quelle* voor bron.

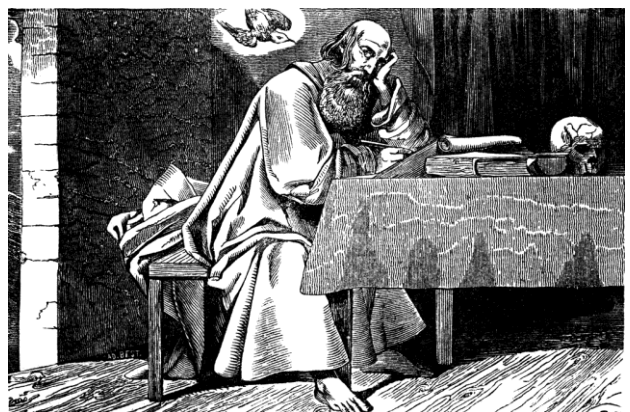
Daarnaast heeft Matteüs gebruik gemaakt van verhalen over Jezus die al de ronde deden, mondeling en schriftelijk. Er zijn papyrusfragmenten van rond het jaar 50 gevonden, met teksten die ook in het evangelie volgens Matteüs voorkomen. Even dacht men: zou dat evangelie dan toch het oudste zijn? Maar het gaat om tekstfragmenten die al rondgingen en die Matteüs bij het samenstellen van zijn evangelie heeft gebruikt.

Matteüs is dus eerder een soort eindredacteur dan een schrijver van het evangelie. In het evangelie volgens Matteüs komt ook een Matteüs voor. Hij is een tollenaar, die door Jezus wordt geroepen om Hem na te volgen (Mt. 9,9). Hij wordt dus één van de apostelen. Is hij ook de schrijver/redacteur van het evangelie? Zou kunnen, maar we weten het

niet. Hij moet dan wel oud zijn geworden. Het evangelie wordt namelijk na het jaar 70 gedateerd, omdat er een verwijzing in zit naar de verwoesting van de tempel van Jeruzalem (Mt, 22,8) en die gebeurde in dat jaar. Het evangelie, zo wordt aangenomen, zal tussen 80 en 100 ontstaan zijn, dus een halve eeuw na het optreden van Jezus.

Matteüs moet een ontwikkeld man zijn geweest. Dat kan kloppen met zijn beroep als tollenaar. Hij schreef verzorgd Grieks, de internationale taal van die tijd. En hij wist hoe de klassieke levensbeschrijving van een held opgebouwd moest worden. Je begint met de afstamming. Dat doet ook Matteüs met de 'geslachtslijst van Jezus' (Mt. 1,1-7). En het levensverhaal moet een climax hebben. Dat is bij Matteüs de passie.

Matteüs heeft zijn evangelie geschreven voor joodse christenen, die trouw wilden blijven aan de joodse Wet, de Tora, én aan Jezus. Daarom hoeft Matteüs, anders dan de andere evangelisten allerlei joodse gebruiken en Hebreeuwse woorden niet uit te leggen; zijn lezers kenden die. Zijn evangelie citeert ook vaker dan de andere uit het Oude Testament, dus uit de Hebreeuwse Bijbel. Zijn grote thema is precies: hoe verhouden de Tora en Jezus zich tot elkaar? Hij maakt duidelijk dat Jezus niet is gekomen om de Wet op te heffen, maar wel om de Wet opnieuw uit te leggen. Jezus erkent de joodse Wet, maar verzet zich tegen een bepaalde uitleg of toepassing ervan. Dat wordt vooral duidelijk rond de wetgeving over de Sabbatsrust. Voor Jezus is de sleutel tot de uitleg van de Wet: de barmhartigheid (Mt. 12,7: 'óntferming wil ik en geen offerande'). De mens is er niet voor de Wet, maar de Wet is er om de mens te dienen en te helpen.

Matteüs die zijn evangelie schrijft, of Peter Nissen die een artikel voor het Effatablad schrijft?

Na de verwoesting van de tempel van Jeruzalem wierpen de farizeeën zich steeds meer op als de

enige en ware uitleggers van de Wet. Matteüs neemt daar stelling tegen: Jezus is de ware rabbi, de echte uitlegger van de Wet. Jezus is de nieuwe Mozes.

Het is opmerkelijk dat in het evangelie volgens Matteüs vijf lange toespraken van Jezus zijn

opgenomen, waarvan de Bergrede de bekendste is. De Tora bestaat ook uit vijf boeken: Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri en Deuteronomium. Het is alsof Matteüs met die vijf toespraken van Jezus wil duidelijk maken: het evangelie is de nieuwe Tora.

Peter Nissen

Bericht van het Vaticaan!

Wellicht heeft u het op de Mariatentoonstelling zien liggen: een prentje van **De Vrouwe van alle Volkeren**. Naar aanleiding van Mariaverschijningen in Amsterdam is daar een pelgrimsoord ontstaan, waar een hele cultus omheen is gebouwd. Er werden termen en namen aan Maria toebedeeld die nu door het Vaticaan scherp zijn veroordeeld. De verschijningen waren al eerder door Rome niet geaccepteerd. Maar daarover later in dit artikel.

Al in 1917, in de periode van de Maria-
De Vrouwe van alle Volkeren

verschijningen in Fátima, claimde Ida Peerdeman (toen 12 jaar) een drietal verschijningen van een vrouw, in wie zij de Heilige Maagd Maria meende te herkennen. Mede op advies van haar biechtvader werd dat stilgehouden. Maar toch werd Ida in Rooms-Katholieke kring bekend vanwege de door haar gerapporteerde Mariaverschijningen in de periode 1945–1959. In totaal, tussen 25 maart

1945 en 31 mei 1959, zou de Maagd Maria zesenvijftigmaal aan haar verschenen zijn. Bij deze gelegenheden kreeg zij ook boodschappen mee en een speciaal voor de wereldvrede bestemd gebed. Naar aanleiding van deze verschijningen werd in 1976 in de Amsterdamse Diepenbrockstraat de kapel 'Maria Vrouwe van alle Volkeren' opgericht.

Ida Peerdeman

Verering

De Rooms-Katholieke Kerk stond van begin af aan sceptisch tegenover de verschijningen bij Peerdeman; ook in de katholieke pers werd zij veelal als hysterica afgeschilderd. Een door het bisdom Haarlem ingesteld onderzoek over haar persoon bracht echter aan het licht dat zij een normale persoonlijkheid had en vrijwel geen fantasie. Op 24 juni 1959 liet het Heilig Officie (het departement dat waakt over de geloofsleer: Dicastrie voor de Geloofsleer) aan de Nederlandse bisschoppenconferentie en aan Van Dodewaard, de bisschop van Haarlem, nogmaals weten dat de zogenaamde verschijningen in Amsterdam niet als authentiek konden worden beschouwd, en geschriften hierover dienden te worden verboden.

De verering bleef niettemin aanhouden en in 1969 stelde de bisschop van Haarlem, Zwartkruis dat men, om pastorale redenen, het verbod op de devotie van de Maagd der Volkeren best kon versoepelen. Hij kreeg echter vanuit het Vaticaan een waarschuwing, dat een dergelijke toegeving de indruk zou geven dat de verschijningen en de boodschappen die eruit waren voortgekomen als authentiek aanvaard werden.

De latere Haarlemse bisschoppen Bomers en Punt namen nochtans een welwillender houding aan. Bij

de uitvaart van Peerdeman in 1996 celebreerde Mgr. Bomers zelfs de eucharistie, en kort daarvoor had hij de verering van Maria als Vrouwe van alle Volkeren toegestaan. Mgr. Punt, die Bomers was opgevolgd als bisschop van Haarlem, noemde de Mariaverschijningen in 2002 nog authentiek.

Geen erkenning

Op 30 december 2020 gaf bisschop Hendriks de verklaring uit dat hij – na de Congregatie van de Geloofsleer te hebben geraadpleegd – de veronderstelde verschijningen, openbaringen of boodschappen aan Ida Peerdeman (in de periode 1945-1959) in Amsterdam 'niet van bovennatuurlijke oorsprong' achtte en dat de verspreiding ervan niet langer geoorloofd was. De titel 'Vrouwe van alle Volkeren', haar afbeelding en het (in 2005 gewijzigde) gebed bleven wel geoorloofd, zolang maar geen link werd gelegd met de veronderstelde verschijningen.

Wel voegde bisschop Hendriks een 'pastorale nota' aan de verklaring toe, waarbij hij zich solidair voelde met diegenen die door de afwijzing ontgoocheld waren, en waarin hij benadrukte dat verdere verering van Onze-Lieve-Vrouw van alle Volkeren toegelaten bleef. Zijn nota toonde aan dat hij het met de beslissing uit Rome nauwelijks eens was en er zich alleen uit gehoorzaamheid bij neerlegde.

Maria medeverlosser? Maria middelaars?

De verering in Amsterdam heeft een doel, namelijk zich toeleggen op het uitroepen van een nieuw kerkelijk dogma, waarbij Maria tot medeverlosser wordt verheven. Na het internationaal mariaal congres in Częstochowa in 1996, werd door het Vaticaan een internationale commissie van theologen opgericht. Deze commissie keurde eenstemmig het idee van een dergelijk dogma af. Niettemin werd een petitie georganiseerd die de vraag ondersteunde en meer dan vijf miljoen handtekeningen verzamelde, waaronder die van een veertigtal kardinalen, meer dan vijfhonderd bisschoppen en duizenden priesters. Als gevolg hiervan werd in 2005 in Fátima (Portugal) een bijeenkomst gehouden, geleid door vijf kardinalen, die het idee nieuw leven wilden inblazen. Dit lukte echter niet.

Immers, al in 2001 had kardinaal Ratzinger geschreven dat het concept van medeverlosser afweek van zowel de Heilige Schrift als de werken van de kerkvaders. Als paus Benedictus XVI gaf hij dan ook geen gunstige tekenen af. Dit deed zijn

opvolger paus Franciscus evenmin. 'Onze redding is enkel en alleen het werk van de reddende genade van Christus, en van niemand anders', stelt de nieuwste verklaring van het Vaticaanse Dicasterie voor de Geloofsleer klip en klaar. Het Vaticaan wil in de nieuwe, 27 pagina's tellende zwaar theologische tekst, inclusief 195 voetnoten, helpen 'begrijpen hoe Maria verbonden is met het verlossingswerk van Christus'. Er is dertig jaar in het Vaticaan over gesproken en begin november heeft paus Leo XIV er zijn handtekening onder gezet.

In het document staat (de verwerping van) twee titels centraal die in de kerkgeschiedenis aan Maria zijn toegekend: Medeverlosseres (coredemptrix) en Middelaars (mediatrix). De titels hebben een lange geschiedenis. Maria zou volgens middeleeuwse theologen 'Medeverlosseres' zijn omdat zij tegen de engel 'ja' zei toen deze aankondigde dat zij de moeder van Gods Zoon zou worden, en omdat zij medelijdend aan de voet van het kruis van haar lijdende Zoon stond. De pausen Pius XI en Johannes Paulus II gebruikten de titel enkele keren. Maar het Tweede Vaticaans Concilie vermeed bewust het gebruik van de titel Medeverlosseres, 'om dogmatische, pastorale en oecumenische redenen'. Het gebruik van de titel Medeverlosseres is dan ook 'altijd ongeschikt'. Niet alleen omdat zij 'Christus' unieke middelaarschap bij de verlossing dreigt te verdoezelen', maar ook omdat een uitdrukking die 'constant uitleg vereist het geloof van Gods volk niet dient en een belemmering wordt'.

De term Middelaars is complexer. Enerzijds is de Schrift helder: Christus is de 'enige Middelaar tussen God en de mensen' (1 Timotheüs 2:5-6). Daarom is het volgens het document 'onvermijdelijk dat het ook op Maria wordt toegepast', maar dan wel altijd in ondergeschikte zin. 'Het is geenszins de bedoeling om de unieke bemiddeling van Jezus Christus doeltreffender of krachtiger te maken.'

Beide titels staan centraal in de Mariaverschijningen die tussen 1945 en 1959 in Amsterdam zouden hebben plaatsgevonden. Maar deze titels, die samen met de titel 'Voorspreekster' volgens de verschijningen tot pauselijk dogma hadden moeten worden uitgeroepen, krijgen een serieuze rode vlag. Het Vaticaan wil er niet aan.

(Bewerkte teksten van internet)

Willem Pelser

Effatussentijds

Iconen schilderen, Willem Pelser

Het wordt een traditie om met de kerkelijke hoogfeesten een icoon te plaatsen op de voorpagina van ons parochieblad. Dank aan Willem Pelser, die voor ons steeds zo'n mooie icoon schrijft. Icoon-schilders noemen het schilderen vaak schrijven. Sinds 2009 leidt Willem vol enthousiasme de werkgroep iconen schilderen. Meer

daarover kunt u lezen in de brochure catechese-activiteiten. In de Kersttijd is het ook mogelijk om zijn iconen-kerstkaarten te kopen achter in de kerk.

Kerststal Effata

Hij staat er weer, onze fraaie Kerststal, voor in de kerk, naast het altaar. Met dank aan Hans Janssen (de ontwerper van de stal), Marcel Laguette, Douwe Weima en Tjeu Verstappen.

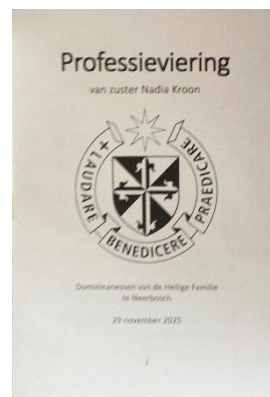

Nadia Kroon

Foto: Arjan Broers - Dominicanen.nl

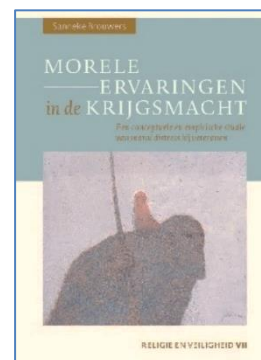
In november 2022 heeft zuster Nadia Kroon haar voorlopige professie gedaan bij de zusters dominicanessen, en daarmee beloofd zich voor drie jaar aan de orde te verbinden. Op zaterdag 29 november heeft Nadia de volgende stap gezet. Tijdens een indrukwekkende professieviering in de Antonius Abtkerk aan de Dennenstraat heeft zij haar eeuwige professie gedaan, ofwel haar geloften voor het leven afgelegd. Hiermee heeft zij aangegeven zich permanent aan de kloosterorde te willen binden. De Effatagemeenschap wenst Nadia Gods zegen toe.

Doctor Sanneke Brouwers

Onze parochiaan Sanneke Brouwers is al 17 jaar geestelijk verzorger bij de krijgsmacht. Op 5 december is zij gepromoveerd tot doctor in de theologie aan de Universiteit van Tilburg. Op verzoek van de redactie geeft Sanneke hieronder een korte toelichting op het onderzoek dat zij in het kader van haar promotie heeft verricht.

De titel van het proefschrift luidt: Morele ervaringen in de krijgsmacht. Een conceptuele en empirische studie naar moral distress in de krijgsmacht. Moral distress (morele nood) gaat over de situatie waarin je ervan wordt weerhouden te doen wat je denkt dat moreel juist is. Militairen

kunnen door een uitzending niet alleen fysiek en mentaal gewond raken, maar ook moreel. Om meer inzicht te krijgen in de inhoud en de betekenis van deze ervaringen heb ik een diverse groep van 25 veteranen geïnterviewd. Daarbij benader ik morele nood als een rolconflict tussen de persoonlijke en de militaire rol. Een militair moet orders uitvoeren die hij of zij als mens liever niet zou doen. Dit heeft gevolgen voor het zelfbeeld en het welzijn van de militair.

Een militair gaat bijvoorbeeld op uitzending vanuit de motivatie dat hij burgers wil beschermen tegen geweld. Maar op het moment dat het geweld toeneemt, geven de VN opdracht dat de troepen moeten terugtrekken. Volgens de veteranen laten ze de burgers in de steek. Morele nood kan ook ontstaan door 'kleinere incidenten', bijvoorbeeld als gevolg van omgang in de groep of binnen de gezagsstructuur.

Het proefschrift komt online beschikbaar er ligt ook een exemplaar op de pastorie voor wie het in wil zien. Graag bedank ik de Effata gemeenschap voor alle directe en indirecte support de afgelopen jaren om dit mooie werk te voltooien!

Kort Allerlei

D.E- waardepunten voor de Voedselbank

Voedselbank Nijmegen en Overbetuwe kan uw Douwe Egberts-waardepunten goed gebruiken. De voedselbank geeft elke week eten aan mensen die dat het hardst nodig hebben. Koffie is een luxeartikel, dat niet vaak in het voedselpakket zit.

Door de D.E.-punten te schenken aan de voedselbank, wordt een lekker kopje koffie voor nog meer mensen bereikbaar. Vorig jaar heeft de Voedselbank de D.E- waardepunten kunnen verzilveren voor 4000 pakken koffie. De voedselbank bedient ruim 800 gezinnen. Heeft u nog koffiepunten ergens in een la liggen? U kunt uw koffiepunten deponeren in de witte bus achter in onze kerk.

Dominicanen vertrekken voorgoed uit Huissen

Op zondag 23 november ging voor de laatste keer een dominicaan, Paul Minke (91), voor in de eucharistieviering in het klooster in Huissen. Paul Minke woonde sinds 2000 in het klooster. Hij was er ook enige tijd prior. Vorig jaar verhuisde hij al naar Catharinahof in Nijmegen. Tot 23 november

bleef hij met enige regelmaat voorgaan in de zondagse vieringen in het klooster in Huissen. Met

het vertrek van Paul Minke komt na 166 jaar officieel een einde aan het dominicanenklooster, waar zoveel broeders hun noviciaat gevolgd hebben.

Het volgende parochieblad

Na dit omvangrijke kerstnummer maakt de redactie een pas op de plaats. Het volgende nummer verschijnt medio januari en zal een beperkte uitgave zijn met praktische informatie, onder meer over de Actie Kerkbalans.

De wandelende kapelaan

Gehoord tijdens een gesprek over de betekenis van het parochieblad: 'Toen ik nog in Apeldoorn woonde, noemden wij het parochieblad: De wandelende kapelaan'

Het jaar 2025 in beeld

Opening Heilig Jaar

Bijzondere Vieringen

Eerste Communie Silke

Allerzielen

Viering Goede Vrijdag

Doop Silke

Aandacht voor Vrede en Klimaat

Pastorietuin met tomaten

Tafel kaartjes Groene Kerk

40 dagen groen

Diaconie

Inzameling Oekraïne

Voedselbank

Vastenactie

Straatpastoraat

Kerstpakketten

De kleinste kerstmarkt van Nederland

Een gastvrije parochie en vrijwilligers

Open Monumentendag

Bezorgers Effatablad

Bannier keukentafel

Vierdaagse

Vierdaagse spandoek

Kerstbeeldjes schilderen

De Verkiezingen

Op woensdag 29 oktober 2025 vonden de landelijke verkiezingen plaats. Onze dagkapel was aangewezen als stemlokaal 12 in Nijmegen. Normaliter coördineert Rudie Luiken dit, maar door zijn recente heup-operatie moest hij het aan mij overlaten. Gelukkig had hij me goed geïnstrueerd, zodat het niet in het honderd liep.

Het begon al een dag eerder. Op dinsdag was door de gemeente een toegangsbrug gelegd voor minder validen.

Woensdag was de dag van de waarheid. Het stembureau ging vroeg open. Er zijn nog nooit zoveel mensen naar onze kerk gekomen om te stemmen als bij deze verkiezingen; veel meer dan de gemeente had verwacht. Ik had dat 's ochtends al gemerkt toen ik in de rij stond (met maar liefst zeven personen voor me). Alles was goed geregeld, zodat ik toch snel kon stemmen. Toen bleek wel dat onze kerk een echte buurtkerk is. Er waren veel bekende gezichten die hun stem kwamen uitbrengen.

Het was die woensdag zo druk in stemlokaal 12 dat ik 's avonds om half acht gebeld werd door de gemeente. Ik hoorde dat er toen al meer dan 2.000 stemmen uitgebracht waren, en dat extra mensen in ons stemlokaal nodig waren om de stemmen te tellen. Er waren ook extra tafels nodig, en men vroeg of ik kon assisteren.

Ik ben naar de dagkapel gefietst en het was inderdaad nog steeds erg druk. Veel jongeren (al behoort gezien mijn leeftijd meer dan 80 % tot die categorie) stonden in de rij te wachten op hun beurt.

De stemcommissie achter de tafel met op de voorgrond de gemeentelijke coördinator

Binnengekomen wachtte me een aangename verrassing. Ondanks de drukte ging het er gemoedelijk aan toe. De stemcommissie achter de tafel had alles goed in de hand en vond het zelfs goed dat van hen een foto gemaakt werd.

Verder zat in een hoek van de dagkapel een gitarist mooie, harmonieuze liedjes te spelen. Dat was Igor, docent informatica op het Canisius. Hij had 's middags gestemd en – omdat hij het zo stil vond in de dagkapel – aan de stemcommissie gevraagd of

hij daar gitaar mocht spelen. Hij vertelde me spontaan dat hij het leuk vond om voor dit gevarieerde publiek te spelen. Getuige de reacties, genoot iedereen er volop van.

Igor op de gitaar

Om negen uur sloot het stembureau. Daarna zijn - tot diep in de nacht - de uitgebrachte stemmen geteld door de leden van de stemcommissie en enkele ingevlogen ambtenaren.

Die mensen hebben daarna de tafels weer weggezet. De gemeente had onze dagkapel als eerste stemlokaal opgeruimd omdat er die ochtend een begrafenis was. Ik ben de volgende dag 's ochtends gaan kijken of alles goed was verlopen. Inderdaad was de dagkapel donderdag om negen uur 's ochtends keurig ingericht voor de erediensten in de winter en onze vele andere activiteiten.

Kortom: onze kerk vervulde haar maatschappelijke rol op voortreffelijke wijze, want we hebben een mooi visitekaartje afgegeven aan alle stemmers in onze omgeving.

Paul de Kerf

Noot: Aan alle mensen die op een van bovenstaande foto's staan is toestemming gevraagd of ze het goed vonden dat die foto in het parochieblad afgedrukt werd.

Impressie over de leesgroep

Tomáš Halík - *Dromen van een nieuwe morgen. Thuiskomen in een vernieuwd Christendom*

Wij, een groep van 13 mensen uit verschillende parochies, komen één keer per maand bij elkaar, nadat we twee hoofdstukken uit het boek hebben gelezen. Het is een initiatief van

'Dominicanen024'. Twee of drie personen hebben de gelezen tekst extra bestudeerd, en functioneren als gespreksleiders. De schrijver is een vooraanstaand theoloog-socioloog uit Tsjechië, maar bovenal is hij priester met een pastorale functie en missie. Ook is hij actief in het synodaal proces.

In *Dromen van een nieuwe morgen* ontvouwt Halík zijn visie op een barmhartige kerk, die de tekenen van de tijd verstaat. Zo kan ze te midden van de wereldcrises moedig haar verantwoordelijkheid nemen door de therapeutische kracht van het geloof voor het voetlicht te brengen. De Kerk moet haar identiteit niet verliezen, maar die op een nieuwe en diepere manier gaan verstaan.

Halík is tot heldere inzichten gekomen, zoals het onderscheid tussen Katholicisme en Katholiceit. Katholicisme is de concrete vorm die de kerk heeft aangenomen, waarbij de gelovigen in bepaalde leerstellingen geloven. Het is een levensbeschouwing temidden van andere levensbeschouwingen. Zij is losgezongen van de hedendaagse cultuur. Om deze twee redenen heeft deze vorm van geloven nauwelijks nog zeggingskracht.

Katholiceit is daarentegen het gegeven (of zo men wil: het geloof) dat God leeft in iedereen, als een onlosmakelijk aspect van onze natuur, ook als de individuele mens dat niet kan (h)erkennen. Bij katholiceit gaat het om een levende en persoonlijke ervaring van het geloof, van Christus of de Geest.

Halík, en wij met hem, maken omzwervingen door de hele (kerk)geschiedenis. Hij is kritisch en weldoordacht. We proberen hem te begrijpen, we geven soms voorbeelden vanuit onze eigen ervaringen ten aanzien van geloofsvragen en belevenissen. Vaak zijn het fijne, inspirerende gesprekken. Degenen die geweest zijn keren meestal terug.

*Evelien van Aller,
Lid Antonius van Padua gemeenschap*

Duurzaamheid Kerstmis 2025

U heeft natuurlijk het nieuws en de teleurstellende resultaten van de klimaatop in Brazilië gevolgd. Jammer dat er geen betere afspraken voor CO2 vermindering zijn gemaakt. Maar laat u de hoop niet ontnemen. Hoop die met Kerstmis in de vorm van een menskind weer wordt geboren. Hoop put ik ook uit de mogelijkheid waartoe Kerst uitnodigt, om weer met nieuwe ogen te kijken naar de wereld. Bij ons staat met Kerstmis een 'nieuwe boom' in de huiskamer.

De kerstboom in onze huiskamer is altijd een punt van discussie. Zetten we een echte boom, is dat wel duurzaam, of zetten we een 'nepboom'? De nepboom die we hebben is al jaren oud en eigenlijk niet meer toonbaar. Moeten we dus een nieuwe 'nepperd' aanschaffen en is dat dan duurzaam? Vorig jaar heb ik een kleine echte kerstboom in een pot gekocht en gedurende lange tijd in leven gehouden om dit jaar weer in de kamer te gebruiken. Helaas, het is niet gelukt. Alle jonge scheuten zitten nu verdord aan de takken, terwijl de boom het merendeel van het jaar mooi groen was, mede door het water uit de regenton. Gelukkig heeft Sint dit jaar een duurzame oplossing gebracht, namelijk een metalen ringenboom waar een groene tak van de 'nepboom' bij gelegd gaat worden. We kunnen weer jaren vooruit.

Hierna volgt een kleine uitleg over de kerstboom en de betekenis van kleuren in de kersttijd.

Groene boom

<https://groenekalender.nl/>

De altijd groene boom die als levensboom vrucht draagt, komt in verhalen bij veel volken voor en is een algemeen beeld van hoop en vertrouwen in nieuw en vruchtbaar leven. In het verhaal in Genesis 2 wordt een verband gelegd met toekomst; zie ook: *'Wie overwint, zal Ik te eten geven van de levensboom, die in de tuin van God staat'* (Openbaring 2,7).

In de Middeleeuwen ontstond in de Elzas de traditie om rond Kerst een groene boom op het kerkplein te plaatsen, versierd met vruchten, waaronder appeltje. Het beeld van de groene levensboom die altijd vrucht draagt; zo wordt het nieuwe leven gevierd, Maarten Luther gaf er tijdens de reformatie steun aan. De boom kreeg later een plaats in de kerk, en aan het einde van de 19^e eeuw werd het gebruik een boom in huis te plaatsen.

Symboliek

Zie ook: <https://www.symbolischschikken.nl/advent-en-kerst/>

Kleuren:

- *Paars* is de liturgische kleur van de advent, met uitzondering van de derde zondag.
- *Roze* is de liturgische kleur op de derde zondag van advent: het licht van het komende feest breekt door het paars heen.
- *Groen* is een verwijzing naar hoop en leven.
- *Honingkleur*. De honingkleur van bijenwaskaarsen verwijst enerzijds naar het goud van de zon en daarmee naar het Licht van de Eeuwige, anderzijds naar saamhorigheid en verbondenheid. Vele bijen doen hun werk om honing te maken.
- *Wit en rood* zijn de liturgische kleuren voor Kerstmis. Als u bloemen of bollen in de advent gebruikt heeft, kies dan met Kerst voor dezelfde soort bloemen, planten of bollen, maar dan in de kleur wit of rood.

Bessen van de Skimmia

Andere symbolen:

- *Ster*: licht in het duister.
- *Hulst* met puntig blad en bessen rood als bloed: verwijzing naar lijden.
- *Verwelkte bladeren*: teken van vergankelijkheid en onrecht, Jesaja 64:6.
- *Wortel, stronk, knop*: beelden van hoop en verwachting op nieuw leven.
- *Hooi en stro*: verwijzen naar de plek waar Jezus werd geboren.
- *Plukken ruwe wol*: schapen, herders.
- *Groene boom*: beeld van de levensboom, zie Genesis 2:9 en Openbaring 2:7. De rechtvaardige wordt vergeleken met een altijd groene boom, Jeremia 17: 7-8; psalm 1, palm of ceder, Psalm 92:13.

Samenkomen staat met Kerst centraal, samen aan tafel stilstaan bij het goede op aarde, met familie of vrienden en wellicht is er nog een stoel over voor een speciale gast.

Kijk voor duurzame recepten op:

<https://www.sameneerlijketen.nl/advent/>

Op die site vond ik ook het volgende:

Kerstlegende

- ★ Volgens de legende staat in de Kerstnacht om 12 uur de tijd stil: de bijen beginnen te gonzen in hun korven.
- ★ De haan kraait: 'Christus natus est' = 'Christus is geboren'.
- ★ De os hoort het en roept 'Ubi, Ubi?' = 'Waar, waar..?'.
De os staat op de afbeelding van de kerstlegende.
- ★ Het schaap blaft 'Bèèhtlehem' terwijl de ezel balt 'Eamus, eamus' = 'Laten we gaan'.
- ★ De hele schepping is ontroerd.

Gezegende Kersttijd!
Joyce Nissen

Zestien jaar Oud-Katholieken in de Dominicuskerk

'We verlaten het warme nest'

Op zaterdag 7 februari 2009 vond voor het eerst in lange tijd een Oud-Katholieke Viering plaats in Nijmegen. Voorganger was Jan de Haan, de dagkapel van de Dominicuskerk de plek waar het allemaal begon. Er waren toen ongeveer 90(!) aanwezigen. Dat aantal zou daarna nooit meer gehaald worden.

We vierden toen Maria Lichtmis, inclusief een lichtprocessie met kaarsen. Belangstellenden uit alle religieuze richtingen van Nijmegen waren gekomen om het bijzondere moment mee te maken. De Oud-Katholieke kerk besloot tot oprichting van de Nijmeegse Kerngroep St. Stephanus, die maandelijks een Viering zou verzorgen.

Tot en met juli 2025 is dat ook gebeurd. Vele voorgangers passeerden de revue, meestal de pastoor van de parochie Arnhem-Nijmegen, soms een vervanger. In de loop van de tijd ontstond een kleine maar trouwe gemeenschap die maandelijks de Viering bleef bezoeken. Veel groei was er niet, maar voor de aanwezigen voegde deze Nijmeegse Oud-Katholieke Viering echt iets toe aan wat er in onze parochiekerk in Arnhem gebeurt.

Hoogtepunten waren onder andere onze bijeenkomsten met Allerzielen. We kwamen dan samen in een met kaarsen verlichte Dagkapel. We lazen gedichten, speelden muziek en herdachten in deze bijzondere sfeer onze overledenen. Ook werd in de advent regelmatig een Groothuisbezoek georganiseerd, gewoon bij iemand thuis. We kwamen samen en bespraken wat de Kerst en advent voor ons betekenen. Telkens vanuit een andere, soms actuele, soms religieuze of spirituele invalshoek.

Maar de kern van onze activiteiten bleef toch altijd de maandelijkse Eucharistieviering. Met daarna het koffiedrinken. Wat waren we blij toen de verbouwing van de kerk voorbij was en dat gewoon in de keuken kon. We hadden daar vaak bijzondere gesprekken. Met een kleine groep is het misschien gemakkelijker om een wat meer beschouwende nazit te hebben.

Uiteindelijk werd de spoeling toch wel erg dun. Steeds vaker haalden we net geen tien bezoekers. Toen een trouwe vrijwilliger zijn taken neerlegde, was dat de aanleiding om met de Kerngroep en de maandelijkse Vieringen te stoppen.

Met dankbaarheid kijken we terug op onze aanwezigheid in Nijmegen afgelopen zestien jaar. Het is zeker niet voor niets geweest. De Vieringen in onze parochiekerk in Arnhem gaan gelukkig gewoon door. Wij danken iedereen bij Effata voor de bewezen gastvrijheid. Zonder jullie had het niet gekund, was het nooit gelukt.

We verlaten nu het warme nest, maar graag tot ziens, zij het in een andere setting.

Bas Meisters

Oud-katholieke-kerk-Arnhem vooraanzicht

Kersttafel

Op 22 december vindt de jaarlijkse Kersttafel van Stip Oost in samenwerking met de Dominicuskerk plaats. We komen weer samen in koffiehuis Toos, die allerhartelijkst voor ons een heerlijk maal bereidt.

Al jaren ontmoeten buurtbewoners elkaar in Oost op de Kersttafel. Er zijn daaruit diverse ontmoetingen en zelfs vriendschappen ontstaan. De bijeenkomst is een initiatief van de 'Werkgroep Oog voor elkaar Oost' van het Stip. Mireille, Piet, Ed, Hans en ondergetekende werken nauw samen met de dynamische opbouwwerker Sonia van Stip Oost/Bindkracht10, om meer samenhang en ontmoeting in Oost te creëren.

Ook bestaat al langere tijd onze Huiskamer, die iedere woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur door een van ons als gastheer en gastvrouw in bedrijf is. Voor een kop koffie en thee en een praatje, of een gezellig en soms serieus gesprek met elkaar.

Buurtbewoners kunnen zich opgeven voor de Kersttafel bij ondergetekende, en voor de wekelijkse woensdagmiddag Huiskamer bij Sonia. Telefoonnummers en mailadressen staan op de flyers.

*Jan van der Wal
Wijkpastor en geestelijk verzorger*

Kerst-Samenzang-Middag

Woensdag 17 december 14.00-16.30 uur

We houden op woensdag 17 december een Kerst-Samenzang-Middag in de Dominicuskerk. Iedereen, die van kerstsfeer, samen zijn, samen zingen en luisteren naar kerstmuziek houdt, is welkom!

Vier koren maken hun opwachting: Het Uitvaartsensemble, (een deel van) Audite Nova, Het gemengd koor van de Groenestraatskerk en onze eigen Schola. (Deze zingen voor een deel gezamenlijk, omdat zij beide dezelfde dirigent, Luc-Jan Laarhoven, hebben!). Deze koren zingen 'per blok' mooie kerstliederen en liederen die u mee kunt zingen.

- ★ Om mee te kunnen zingen krijgt u een boekje met teksten.
- ★ Er is een inloop van 14.00-14.30 uur, waarin u een kopje koffie of thee met wat lekkers krijgt.
- ★ Na afloop drinken we Glühwein of warme chocolademelk.
- ★ Alles is gratis, maar er staat een mandje voor een vrijwillige bijdrage, om de kosten enigszins te dekken.

Namens de Kerstgroep, Françoise Klaassen-Borghans.

Gregoriaans kerstconcert: Onderweg naar Vrede

Op zaterdag 20 december verzorgen vrouwenschola Voces Caelestes en mannenschola Karolus Magnus weer hun jaarlijkse kerstconcert. Dit jaar staat het concert in het teken van vrede.

De advent- en kersttijd gaan over licht in de duisternis. In donkere tijden houdt die belofte van licht ons overeind. Hoe zwaar en uitzichtloos een situatie ook is, we hopen en verwachten dat het ooit beter wordt. Na oorlog komt uiteindelijk vrede.

De gregoriaanse gezangen die Voces Caelestes en Karolus Magnus ten gehore brengen, staan in het teken van 'onderweg naar vrede'. Ze vertolken zowel het donker als het licht, zowel het lijden als de verlossing. De wanhoop klinkt bijvoorbeeld door in het gezang 'Vox clamantis in deserto', over een roepende stem in de woestijn. Daarnaast zijn er adventsgezangen die het licht aankondigen, zoals 'Gaudete in Domino' en 'Virga Jesse floruit'. De kerstgezangen bezingen de geboorte en de glorie van de hoop. Het concert besluit binnen met het vredeslied 'Da pacem'. Vervolgens nemen beide koren de bezoekers mee naar buiten. Hier zingen ze tot besluit vier korte antifonen onder begeleiding van de midwinterhoorn. De klanken van dit instrument klinken traditiegetrouw in Twente en Achterhoek gedurende de advent- en kersttijd, om de boodschap van hoop aan elkaar door te geven. Op eenzelfde manier geven Voces Caelestes en Karolus Magnus hun vredeswens door.

Aanvang: 15.30 uur

Titus Brandsma Gedachteniskerk (Keizer Karelplein 19, Nijmegen).

Entree: € 15 in de voorverkoop via link op www.vocescaelestes.nl of de QR code hieronder. Bij ingang van de kerk op de dag zelf € 17,50.

KERSTCONCERT
gregoriaanse zang
'Onderweg naar Vrede'

Schola Cantorum
Karolus Magnus
o.l.v.
Stan Hollaardt

Vrouwenschola
Voces Caelestes
o.l.v.
Hanneke van der Grinten

Zaterdag 20 december 2025 om 15.30 uur
Titus Brandsma Gedachteniskerk
Keizer Karelplein 19 6511 NE Nijmegen

Entree is 15,00€ Vooraf tickets bestellen? Scan de code
of betaal 17,50€ bij de entree/deur

www.vocescaelestes.nl www.karolus-magnus.nl

Aanvang: 15.30 uur

Titus Brandsma Gedachteniskerk (Keizer Karelplein 19, Nijmegen).

Entree: € 15 in de voorverkoop via link op www.vocescaelestes.nl of de QR code hieronder. Bij ingang van de kerk op de dag zelf € 17,50.

De Werken van Barmhartigheid

“De werken van Barmhartigheid”

naar **Mattheus 25: 31-46**
tekst Reinier Kleijer

De werken van barmhartigheid,
ze zijn voor eeuwig en altijd
de stappen die ons leiden tot
het helend koninkrijk van God.

En geef aan wie van dorst versmacht
te drinken, want een mens verwacht
dat iemand dan een beker reikt
waaruit Gods medelijden blijkt.

Geef aan wie arm zijn, koud en naakt,
die hun bezit zijn kwijt geraakt,
door hen te kleden het gevoel
hoe God hun leven heeft bedoeld.

Laat mensen nooit terzijde staan
vanwege fouten ooit begaan.
Open uw hart, reik hen de hand
en breng iets ongedachts tot stand.

Wij stellen tot in deze tijd
tekenen van barmhartigheid
opdat de wereld blijvend merkt
dat God door mensen handen werkt.

Overal waar gebrek aan brood
de mensen plaagt met hongersnood,
zijn wij Gods handen voor elkaar:
Als hoopvol zegenend gebaar.

Wie zijn gevlucht en wie zich vreemd
en angstig voelen en ontheemd,
bied hen een veilig onderdak
want voor hen heeft de Heer een zwak.

Wie ziek zijn en door pijn geplaagd,
de zin daarvan als grote vraag.
Wees hen uit naam van God nabij,
sta sprekend, zwijgend aan hun zij.

Wanneer het leven is volbracht,
leg dan met eerbied en ontzag
de doden in de aarde neer,
als Gods beminden, tot Gods eer.

De Kersttijd 2025

Thema: 'uit het juiste hout gesneden'

U bent als lezers van ons gewend dat we u in ons parochieblad zo goed mogelijk informeren over alles wat er zoal in de parochie gebeurt. Voor de komende kersttijd is dat niet anders. Er is vanaf de zomer gewerkt aan de voorbereiding, en onderstaande programma is daaruit voortgekomen. De Advent is inmiddels van start, net als de voedselpakketten actie en de inzameling van voedsel voor de voedselbank. Ook de actie Solidaridad start, en de verkoop van de Fair trade producten loopt.

Het thema van dit jaar wil uitdrukken dat je uit het goede hout gesneden moet zijn om de noden van deze tijd te herkennen en de bereidheid zou moeten hebben er wat aan te doen. De kersttijd zit van onze kant vol met kansen en mogelijkheden daartoe. Verder geeft dit thema ons de kans te laten zien wat we op kerstgebied allemaal in huis hebben wat van hout is gemaakt.

Do 11 en vrij 12 dec Do 11 december	We ontvangen weer alle klassen van Klein Heyendaal, die voedsel komen brengen voor de voedselbank. Aan de keukentafel worden weer, net als vorig jaar, kerstbeeldjes hersteld en van beter schilderwerk voorzien. Dat was vorig jaar gezellig druk bezocht. We hebben beeldjes genoeg die opgeknapt kunnen worden.
Za 13 december Zo 14 december	Van 10 – 12 uur, 3 ^e ontvangst voedselactie buurt. 10.30 uur: 3 ^e advent viering – 3 ^e Solidaridad ronde. Aansluitend op de viering zal de jaarlijkse kerststalsetjes-tentoonstelling geopend worden, en kunt u voor het eerst rondkijken.
Ma 15 december	Ophaaldag voedselbank.
Di 16 december	Kerk open van 10 – 12 uur voor bezoekers tentoonstelling. 14.00 uur, vertelkring huiskamer – René Klaassen vertelt kerstverhaal met thee en wat lekkers na. Aansluitend tentoonstellingsbezoek.
Wo 17 dec	Kerstzangmiddag, <i>met medewerking van maar liefst 4 koren</i> . De kerk zal worden verwarmd... maar kleedt u goed aan. Meer informatie elders in dit nummer.
Do 18 december	Kerk open van 10 – 12 uur voor bezoekers tentoonstelling.
Vr 19 december	Kerk open van 10 – 12 uur voor bezoekers tentoonstelling.
Zo 21 december	10.30 uur, viering van de 4 ^e advent.
Ma 22 december	Kerk open van 10 – 12 uur voor bezoekers tentoonstelling.
Di 23 december	Kerk open van 10 – 12 uur voor bezoekers tentoonstelling.
Wo 24 december	Kerstavond 19.00 uur, kerstviering voor jeugd, ouders en grootouders. Thema: de Kerstengel van Mevrouw de Smit Kerstavond 21.00 uur, kerstnachtviering – eucharistie
Do 25 december	Eerste Kerstdag, viering om 10.30 u – aansluitend stalsetjes kijken
Zo 28 december	10.30 u Gewone zondagsviering.
Do 1 januari	10.30 u Nieuwjaarsviering met oliebollen.
Zo 4 januari	10.30 u Driekoningen valt dit keer samen met de sluiting van het Heilig Jaar. Eucharistieviering met Pater Kimman S.J. Aansluitend wensen we elkaar zalig Nieuwjaar. We sluiten de kersttentoonstelling.

Namens de mensen die verantwoordelijk zijn voor dit programma, geloof me het zijn er heel wat; er zitten heel wat vrijwilligers bij, wens ik u alvast een heel gezegende kersttijd toe, en een prachtig kerstfeest.

René Klaassen

Driekoningen

Driekoningen

Er kwamen drie koningen met ene ster

Zij kwamen van bij en zij kwamen van ver

Er kwamen drie koningen met ene ster,
Zij kwamen van bij en zij kwamen van ver.

Zij kwamen de hoge berg opgegaan,
Zij vonden de sterre daar stille staan.

Wel sterre, gij moet er zo stille niet staan,
Gij moet met ons naar Bethlehem gaan.

Naar Bethlehem binnen die schone stad,
Waar Maria met haar kindetje zat.

Zij gaven dat kindetje menigvoud,
Van wierook en mirre en rode fijn goud.

Kroniek

Overleden

Ank Rosendaal-Wegh

Op 23 oktober overleed Mevrouw **Anna-Maria-Theresia (Ank) Rosendaal-Wegh**.

Zij is twee dagen voor haar overlijden nog 98 jaar geworden. Ank was sinds 2015 weduwe van haar man Jan. De jaren na zijn overlijden kwam ze weer wonen in haar geboortestad Nijmegen, in het huis naast haar zoon Joost op de Heyendaalseweg, op de hoek met de Surinameweg. Daar

heeft ze zich heel goed kunnen redden tot kort voor haar dood. Ze verbleef maar kort in Huize Nijveld op de zorgafdeling.

De druk bezochte dankdienst voor haar leven heeft plaatsgevonden in onze vertrouwde Dominicuskerk op woensdag 30 oktober. Hans Hamers en René Klaassen hebben de dienst met Carola en Joost, haar kinderen, en hun partners voorbereid en uitgevoerd. Aansluitend hebben we Ank naast haar vader begraven op het kerkhof aan de Daalseweg. Ank heeft het bombardement op Nijmegen meegemaakt, en daar liggen ook veel herinneringen aan die tijd.

Ank is geboren op 21 oktober 1927 in Nijmegen. Ze was een meisje dat zich graag verder wilde ontwikkelen. Eigenlijk een beetje tegen de tijdgeest in. Ze volgde opleidingen, maakte reizen en ging

werken bij de gemeente Nijmegen. Ze trouwde in 1960 en verloor toen haar baan. Ze verhuisde naar Waalwijk, waar ze twee kinderen kreeg.

Ank kwam graag en met grote trouw naar onze kerk, waar ze wekelijks op dezelfde plek zat. Zij zag slecht maar het weggetje naar de kerk was gelukkig kort en de Heyendaalseweg had voor haar huis een veilige oversteekplaats. In de kerk kreeg ze de nodige hulp en daar was ze dankbaar voor. We wisten ook altijd zeker dat ze er was. Omdat ze niet meer heel goed hoorde, sprak ze met haar lage stem wat luider, en zo hoorden we haar binnenkomen, wanneer ze bedankte voor de liturgiefolder met grote letters. Ze zat stevast vanuit de voorgangers gezien rechts, het liefst op de eerste stoel van de derde rij. Bij de dienst hebben we uit dankbaarheid voor die trouw drie rozen op haar stoel gelegd.

We missen haar vertrouwde gezicht. Moge ze rusten in vrede.

Welkom in de Kerst-Inn

Sterren stralen
zaterdag 13 december 2025
zondag 14 december 2025

Kerstfair

Kerstcafé
Openingstijden:

Kerststal-expositie

Kerst-concert
en samenzang: zondag 14 dec. 15.00 u

Zaterdag 13 Dec. 11.00-17.00 uur
Zondag 14 Dec. 12.00-17.00 uur

Antonius van Paduakerk
 Groesbeekseweg 96 Nijmegen
www.avpnijmegen.nl

Op kraamvisite in Bethlehem
 Kerstviering voor kleuters van 3-6 jaar

*Maria en Josef moeten op reis van de keizer.
 Maar Maria heeft een dikke buik en is al erg moe.
 Alle hotels zijn vol. Hoe moet dat nu ?.....*

woensdag 24 dec. 2025 | 15.30 -16.00 u
Antonius van Paduakerk Groesbeekseweg 96
www.avpnijmegen.nl

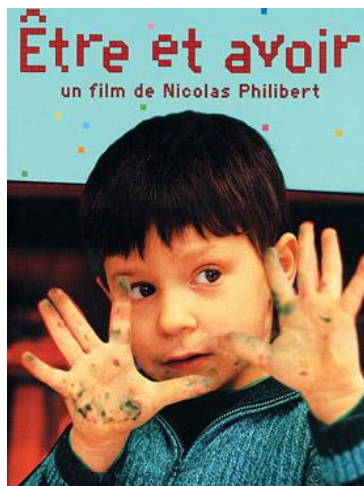
Bezielde film

Être et Avoir

(Frankrijk 2002 Regie Nicolas Philibert 104 minuten)

Être et avoir is een documentaire over een Franse plattelandsschool, die in korte tijd de wereld veroverde. De documentaire won verschillende filmprijzen, en werd vooral geroemd om het authentieke, eenvoudige beeld dat het gaf van het Franse platteland.

Gedurende een heel schooljaar wordt een basisschooltje in de Auvergne (Saint-Étienne-sur-Usson) gevolgd. In de school van slechts 1 klas, met kinderen van de leeftijden 4 tot 11, heerst de orde van schoolmeester Georges Lopez. Het gevolgde schooljaar is tevens het laatste van Lopez, die daarna met pensioen zou gaan. Alle facetten van het lesgeven komen aan bod. De meester heeft aandacht voor iedere leerling, en de onderlinge relaties. Zo worden beginnende ruzies snel in de kiem gesmoord, en wordt een

meisje dat achter dreigt te geraten extra aandacht gegeven. De meester blijkt een gave te bezitten de leerlingen op hun gemak te stellen, en geeft ze alle ruimte om ze te laten zijn wie ze zijn. Dat het lesgeven meer behelst dan alleen aandacht voor de vooruitgang in kennis en vaardigheden, blijkt als hij ook uitvoerig met ouders praat over bepaalde problemen van de kinderen. Ook de begeleiding naar een vervolgopleiding is persoonlijk.

De vele prachtige intermezzo's met beelden van het landschap van de Auvergne, versterken de rustige en bedaarde sfeer die de documentaire uitstraalt.

Datum: zondag 11 januari 2026

Tijd: 12.00 uur (om 12.00uur broodje/koffie en om 12.30 uur start film)

Locatie: DORE kerk, Professor Regoutstraat

Vrijwillige bijdrage (richtbedrag € 5,00)

Schema Activiteiten

Do 11 dec. 10.00–12.00 u	Creatief rond Kerst	Dagkapel ('rond de keukentafel') Effata/Dominicuskerk
Vr 12 dec. 10.00–12.00 u	Sacred dance	Parochiehuis AVP Van Slichtenhorststraat 81 Nijmegen of kerk AVP
Zo 14 dec. 12.00 u	Opening kersttentoonstelling	Effata-/Dominicuskerk
Di 16 dec. 14.00–16.00 u	Inspirerende verhalen	Huiskamer Effata parochiecentrum
Do 18 dec. 10.00–12.00 u	Creatief rond Kerst	Dagkapel ('rond de keukentafel') Effata/Dominicuskerk
Do 18 dec. 14.00–16.30 u	Iconen schilderen	Dagkapel ('rond de keukentafel') Effata/Dominicuskerk
Za 20 dec. 08.30 en 09.00 u	Vertrekceremonie bij start Pelgrimsroute 'Wegen met Zegen'	Pelgrimskapel AVP kerk Groesbeekseweg 96 (ingang naast hoofdingang)
2026		
Do 8 jan. 14.00–16.30 u	Iconen schilderen	Dagkapel ('rond de keukentafel') Effata/Dominicuskerk
Zo 11 jan. 12.00 u koffie + broodje, 12.30 u film	Bezielde film 'Être et avoir'	DoRe kerk, ingang Professor Regoutstraat
Di 13 jan. 10.30–12.00 u	Geloofsgesprekken (groep Peter Nissen)	Huiskamer Effata parochiecentrum
Za 17 jan. 08.30 en 09.00 u	Vertrekceremonie bij start Pelgrimsroute 'Wegen met Zegen'	Pelgrimskapel AVP kerk Groesbeekseweg 96 (ingang naast hoofdingang)
Di 20 jan. 14.00–16.00 u	Inspirerende verhalen	Huiskamer Effata parochiecentrum
Wo 21 jan. 19.00–21.00 u	Leesgroep over het boek 'Dromen van een Nieuwe morgen' (Tomáš Halík)	Huiskamer Effata parochiecentrum
Do 22 jan. 14.00–16.30 u	Iconen schilderen	Dagkapel ('rond de keukentafel') Effata/Dominicuskerk

Deze uitgave is financieel mede mogelijk gemaakt door:

De Vinotheek www.vinotheek.nl
 Gommers Nijmegen BV www.gommers.nl
 Janssen Repro www.janssenrepro.nl
 Reintjes Kaarsen www.reintjes.nl
 De KerfAdvocatuur www.dekerfadvocatuur.nl

Bloemisterij Het Molentje www.bloemisterijhetmolentje.nl
 Klopper & Kramer Uitvaartcentrum Oud-Mariënboom www.KK.nl
 Hoveniersbedrijf Han Janssen v.o.f. www.hanjanssen.nl
 Plus Walraven www.plus.nl

Rooster van Vieringen

2025	THEMA EN VIERING	VOORGANGERS	MUZIEK
zondag 21 december 10.30 uur	4e zondag van de Advent Agapèviering Jesaja 7, 10-14 Matteus 1, 18-24	Jan van der Wal Pieter-Theo Zuurbier	Marcel Becker Schola o.l.v. Françoise Klaassen
woensdag 24 december 19.00 uur	KERSTAVOND Gezinsviering	René Klaassen Paul de Kerf Simone van den Helm	Marcel Becker
21.00 uur	KERSTNACHTVIERING Eucharistieviering Jesaja 9, 1-3.5-6 Lucas 2, 1-14	Eduard Kimman S.J. Hans Hamers O.P.	Schola o.l.v. Luc-Jan Laarhoven
donderdag 25 december 10.30 uur	HOOGFEEST VAN KERSTMIS Woord - en Communieviering Jesaja 52, 7-10 Johannes 1,1-18	Ineke van Cuijk O.P. Marleen Verstappen	Muziek en Schola o.l.v. Luc-Jan Laarhoven
zondag 28 december 10.30 uur	HEILIGE FAMILIE Agapèviering Sirach 3, 2-6.12-14 Matteus 2,13-15.19-23	Peter Nissen Betty Smits van Sonsbeek	Joseph Steenbrink Samenzang o.l.v. Annemiek van Nostrum
2026			
donderdag 1 januari 10.30 uur	NIEUWJAARSDAG H. Maria, Moeder van God Woord - en Gebedsviering Numeri 6, 22-27 Lucas 2, 16-21	Wim Rigtters Agaath Ulrich	Marcel Becker
zondag 4 januari 10.30 uur	OPENBARING VAN DE HEER Eucharistieviering Jesaja 60, 1-6 Matteus 2, 1-12	Eduard Kimman S.J. Pieter-Theo Zuurbier	Schola olv Luc-Jan Laarhoven
zondag 11 januari 10.30 uur	DOOP VAN DE HEER Agapèviering Jesaja 42,1-4, 6-7 Matteus 3, 13-17	Hans Hamers O.P. Koos Wilke	Joseph Steenbrink Samenzang o.l.v. Françoise Klaassen
zondag 18 januari 10.30 uur	2e zondag door het jaar Agapèviering Jesaja 49,3,5-6 Johannes 1, 29-34	Sanneke Brouwers René Klaassen	Muziek en Schola o.l.v. Françoise Klaassen
zondag 25 januari 10.30 uur	3e zondag door het jaar Agapèviering Jesaja 8, 23b - 9,3 Matteus 4, 12-23	Wim Rigtters Dineke Wilke	Joseph Steenbrink Samenzang o.l.v. Annemiek van Nostrum

Effata Dominicuskerk

Prof. Molkenboerstraat 7
6524 RN Nijmegen
☎ 024-3 65 60 69
IBAN NL 29 ABNA 0436 6614 46
t.n.v. Effataparochie
✉ www.effataparochie.nl

Onderdeel van de Parochie Heilige Stefanus (PHS)
Berg en Dalseweg 40
6521 JJ Nijmegen
info@stefanus.nl
✉ www.stefanusparochie.nl

Het pastorale team van Effata-Dominicus bestaat uit:

Hans Hamers O.P. pastor

Werkdagen: ma, di, wo, do. (20 upw)

Aandachtsgebieden:

pastoraatsgroep en parochieberaad PHS, liturgie,
missionaire parochie, gemeenschapsopbouw, individueel
pastoraat,
Tel 06-19573987
hhamers@stefanus.nl

René Klaassen

Werkdagen: ma, di, andere dagen op afspraak

Aandachtsgebieden:

pastoraatsgroep PHS, liturgie, catechese,
missionaire parochie, individueel pastoraat,
bloemsiergroep, koffieschenkgroep
Tel: 06-10510849
klaassenfr@gmail.com

Redactie Effatablad

Marcel Becker (eindredactie)
Hans Hamers
Elly Heuvel-Versteegen (opmaak)
Anton van der Meer
Betty Smits-van Sonsbeek

Verspreiding parochieblad

Elly Voss ☎ 024-8480938
✉ eimvoss@hotmail.com

Kopij volgend nummer

Inleveren 7 januari 2026

Volgende aflevering

17 januari 2026

Oplage circa 650 exemplaren

Parochieadministratie

Prof. Molkenboerstraat 7
6524 RN Nijmegen
☎ 024-3656069
✉ post@effataparochie.nl

Secretariaat Open

dinsdag en woensdag
van 10.00 tot 12.30 uur

Voor spoedgevallen buiten deze uren

Rudie Luiken
06-21547952

Voor uitvaarten afspreken

06-48748727

Ziek? Eenzaam?

Behoeft een gesprek?

Meld het bij het pastoraat of bij:
Josje Kruijsen 024-6842267
Kruijsen-I@kpnplanet.nl
Thea Melis 024-3541164.
theamelis75@gmail.com

Aan de keukentafel

Iedere donderdagochtend kunt
u voor een kopje koffie of thee
tussen 10.00 – 12.00 uur
terecht in:

"Aan de keukentafel", een
ruimte in de Dominicuskerk
(ingang Groenewoudseweg).

Webmaster

Paul de Kerf
E-mailadres
✉ redactie@effataparochie.nl

Oproep

Wilt u informatie over verhuizing, geboorte, huwelijk en overlijden
doorgeven aan het secretariaat van het parochiecentrum. Als ook
verandering of wijziging van adres, telefoonnummer en e-mailadres:
post@effataparochie.nl

Nacht van droom en van verlangen

*Nacht van droom en van verlangen
draagt het schemerlicht ternauwernood.*

*Onuitwisbaar groeit verlossing
In de barensweeën van de tijd.*

*Onmiskkenbaar moe gedragen
wijkt het duister voor het volle licht.*

*Dan zingen sterren van de hemel
één voor één
rivieren dansen de woestijn in
meer dan twee
wij lopen recht op kronkelpaden
naar jou toe.*

